

EP rinkimų reforma: EP nariai siekia bendrų taisyklių, tarptautinių sąrašų

EP priėmė pasiūlymą turėti daugiau bendrų Europos Parlamento rinkimų taisyklių ir stiprinti jų europinį aspektą.

Vyras 2014 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento rinkimų metu, žengiantis iš balsavimo kabinos Bukarešte.

EP rinkimų metu yra renkami europiečių atstovai ES lygiu, tačiau jų organizavimas daugiausiai yra apibrėžiamas nacionaliniame lygmenyje. Tai reiškia, kad šalys balsuoja skirtingomis dienomis, balsavimuose pasirodo tik nacionalinės politinės partijos, o balsuojančių amžius skiriasi.

EP Konstitucinių reikalų komiteto parengtu ir [gegužės 3 d. plenarinėje sesijoje patvirtintu](#) pasiūlymu siekiama reformuoti EP rinkimų teisės aktą, kuris nustato kai kuriuos bendrus Europos Parlamento rinkimų organizavimo standartus.

Ataskaitoje teigiama, kad labai svarbu šiuos rinkimus paversti „bendrais Europos Parlamento rinkimais <...>, o ne 27 atskirais nacionaliniais rinkimais, kaip jie yra organizuojami šandien“.

„Rinkėjams suteikiamos naujos galios – jie gali ne tik rinkti savo narius į Parlamentą, bet ir remti Europos politines partijas, bendrą Europos programą ir kandidatą užimti Europos Komisijos pirmininko postą“, – sakė [Domènec Ruiz Devesa](#) (Socialistai ir demokratai, Ispanija), už pranešimą atsakingas EP narys, gegužės 2 d. plenarinio posėdžio metu.

Tarptautiniai rinkimų sąrašai ir pagrindiniai kandidatai

EP nariai siūlo įkurti visos ES rinkimų apygardą, kurioje be nacionalinėse ar regioninėse apygardose renkamų EP narių būtų renkami dar 28 EP nariai.

Europos politinės partijos ar nacionalinių partijų koalicijos galėtų siūlyti tarptautinius kandidatų sąrašus, kuriems vadovautų jų pageidaujamas kandidatas į Europos Komisijos pirmininkus. Tarptautiniuose sąrašuose turėtų būti geografinė pusiausvyra, pakaitomis įtraukiant kandidatus iš didelių, vidutinių ir mažesnių šalių.

Pasiūlyme taip pat teigiama, kad pagrindiniai kandidatai turėtų turėti galimybę kandidatuoti visose ES sąrašuose esančiose valstybėse narėse, kad renkantieji galėtų balsuoti už jiems labiausiai patinkantį kandidatą į Komisijos pirmininkus.

Pasiūlymas dėl tarptautinių sąrašų iki 2019 metų Europos Parlamento rinkimų nesulaukė ES valstybių ir vyriausybių vadovų palaikymo. [2018 m. vasario mėn. vykusiam susitikime](#) jie pasakė, kad grįš prie šio klausimo „ateityje, atsižvelgiant į 2024 m. rinkimus“.

2014 m. Europos Taryba Komisijos pirmininku paskyrė Jeaną-Claude'ą Junckerį, pagrindinį kandidatą iš Europos liaudies partijos. Tačiau 2019 m. ES vadovai nesilaikė to paties proceso.

EP nariai tvirtina, kad visos ES rinkimų apygardos, kurioje sąrašams vadovautų kiekvienos frakcijos kandidatas į Komisijos pirmininkus, sukūrimas sustiprintų Europos demokratiją ir dar labiau įteisintų Komisijos pirmininko rinkimus.

Priimtą rekomendaciją dėl kelių valstybių narių rinkėjų sąrašų pateikė Konferencijos dėl Europos ateities [piliečių forumas](#).

Bendros rinkimų nuostatos

EP nariai siūlo, kad Europos Parlamento rinkimų diena būtų ta pati visose ES šalyse ir kad ji visada vyktų gegužės 9 d., Europos dieną.

Šiuo metu rinkimai vyksta nuo ketvirtadienio iki sekmadienio, kiekviena šalis laikosi savo nacionalinių rinkimų tradicijų.

Pasiūlymu siekiama suvienodinti amžių, nuo kurio ES piliečiai turi teisę balsuoti ar kandidatuoti šiuose rinkimuose. EP nariai rekomenduoja, kad visi europiečiai turėtų teisę balsuoti nuo 16 metų ir kad kiekvienas ES pilietis, vyresnis nei 18 metų, turėtų teisę kandidatuoti.

Pasiūlyme numatoma, kad visos ES šalys Europos Parlamento rinkimuose turėtų suteikti galimybę balsavimui paštu. Jame taip pat teigiama, kad lyčių lygybė rinkimų sąrašuose turėtų būti užtikrinama per sąrašus, kuriuose pakaitomis kandiduoja vyrai ir moterys, arba taikant kvotas.

Speciali rinkimų taisyklių keitimo tvarka

EP rinkimų teisės akto atnaujinimams taikoma [speciali sprendimų priėmimo procedūra](#). Pasiūlymą rengia Europos Parlamentas. Taryba gali jį iš dalies keisti ir, gavusi Europos Parlamento pritarimą, turi priimti tekstą vienbalsiai. Visos ES šalys turi patvirtinti nuostatas, kad jos įsigaliotų.

Papildoma informacija

[Procedūros dokumentas](#)